

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Reintje De Vos

Hendrik <Van Alkmaar>

Haarlem, 1826

Tweede dagyaarding door Hinze, den kater.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62132)

De Koning sprak. „Dit moet zonder genade gestraft worden. Durft REINTJE een Heer van zulk een aanzien als BRUIN is, zoo schenden? Ja! bij mijne eer! — ik zweer het bij mijne kroon, REINAART zal zijn loon ontvangen, zoo als BRUIN het in regten zal eischen. Ik zou het zwaard der gerechtigheid niet mogen voeren, indien ik dit niet onthield!”

Vervolgens riep hij alle oude en jonge leden van den Raad bijeen. Hij beval hun, om het met weinige woorden uit te maken, op welke wijze deze euveldaad het beste zou kunnen gestraft worden.

Die Raad gaf aan den Koning in bedenking, dat men REINAART op nieuw dagvaarden moest, om voor regt te komen en zich te verdedigen tegen de beschuldigingen en klagten, en dat HINZE (de kater), uit hoofde van zijne slimheid, nu de bode zoude zijn.

Deze voordragt werd door den Koning goedgekeurd.

Tweede dagvaarding door HINZE, de kater.

Na dat de Koning in zijnen Raad het besluit genomen had, dat HINZE de reis zou ondernemen, om REINTJE te dagvaarden, zeide hij aan denzelfven: „Onthoud het wel, wat de Heeren

He ſprak to Hinzen: märket dit regt,
 Wat deſſe heren hävven gefägd.
 Gät und fägget Reinken alſo:
 Deſſe heren beden öm to,
 Shal men öm dagen driddewärv,
 Dat ſhal öm fyn en ewig fordärv,
 Öm unde ök alle fineme flägte.
 Wil he, he mag dit märken regte:
 Al dait he anderen dären kwäd,
 Jo dog horet he gërne juwen råd.

Hinze ſprak: it fy ſhade efte frome,
 Wat ſhal ik dòn, alſe ik dâr kome?
 Umme minen willen men dõt efte lät —
 Sendet enen andern, dat is myn råd:
 Wente ik bin fan perſonen klein.
 Brûn, de dog grõt is unde angeſein,
 Do konde Reinken niget forwinnen;
 In welker wys ſhal ik des beginnen?

De koning ſprak: dâr ligt niget an:
 Men findet mannigen klenen man,
 Darin is wysheid unde liſt,
 De mannigen groten frömde iſt.
 Al ſint ji fan perſone niget grõt,
 Ji ſint dog wolgelered, wys un fröd.

Hinze ſprak: juwe wille de ſhe!
 Is it, dat ik ein teken ſe,
 Is dat to der regteren hand,
 So werd mine reife wol bewand.

Do he enen wäg fan dannen kwäm,
 Un tohand Sunte Märtens fogel fornam,
 He röp: gûd heil, eddele fogel!
 Kere hyrhër dinen flogel,

Un

hebben gezegd. Verklaar aan REINAART, dat de Heeren hem nu *ontbieden*, en dat wanneer men hem voor de derde maal zal moeten *dagvaarden*, het dan ten verderve van hem en van zijn geslacht zal uitloopen. Hij moet dit vooral wel beseffen, en al bedreef hij jegens de andere dieren veel kwaads, hij hoorde wel eens gaarne naar uwen raad."

HINZE antwoordde: „Hoe het ook moge uitvallen, goed of slecht, — ik wil wel gaan, maar als ik bij hem kom, hij zal om mijnent wil niets doen of laten; ik raad u, zend liever een ander; ik ben zoo klein: BRUIN is zoo groot, en hij konde bij REINTJE niets uitregten, hoe zal ik het aanvangen?"

De Koning hernam: „Dit beteekent niets; men ziet dikwijls, dat in een klein ligchaam meer wijsheid en overleg steekt dan in een groot; en al zijt gij niet groot van gestalte, gij zijt kloek en wijs."

HINZE zeide: „Ik zal u gehoorzamen; bemerk ik een goed voorteeken aan de regterhand, dan zal het wel afloopen." "

Hij ging dadelijk op reis, en een eind wegs gevorderd, zag hij eene gans. Hij riep: „Ter goeder gelukke! Edele vogel, kom toch aan mijne regterzijde. De vogel bleef bij een boom

Un flêg to miner regten side.
 De fogel flôg, un gav sine lide
 Up enen bôm, dên he dâr fand,
 Un flôg Hinzen to der logteren hand.
 Hyr word he fêr bedroved fan;
 He mênde fyn gelukke lege daran,
 Dog dede he, alse mannig dôt,
 Un makede sik fülven bättern môd,
 Un reifede hen to Malepertus,
 Un fand Reinken fôr fineme hûs.

Sus sprak he to òm mid fryeme môd :

God, de de is rike unde gôd,
 De mote ju guden avend geven!
 De koning drouwet ju an jue leven,
 Kome ji nigt to hove mid mi!
 O'k hêt he mi fäggen hyrby:
 En kome ji nigt nu to regte,
 He wil it wräken in alle juem flägte.

Reinke sprak: fyt mi wilkomen!

God geve ju gelükke unde fromen,
 Hinze, neve, des günn' ik ju wol.
 (Reinke, de de is der bôsheid ful,
 Mênde dit nigt út härtens grund,
 Men he dagte enen nyen fund,
 Wo he Hinzen ôk mogte fhänden.
 Unde òm fo wedder to hove fenden.)
 Reinke hêt den kater finen neven,
 He sprak: neve, wat fshal ik ju geven
 To ätende, dat ji hyr fortêrt?
 Dârfan wil ik fyn jue wêrd
 Düsfen avend, êr wi uns fheden.
 So ga wi dänne under uns beden

aan de linkerhand. HINZE werd bedroefd en meende, dat zijn geluk hier van afhing, doch hij deed gelijk velen; hij bemoedigde zichzelve en reisde alzoo naar *Malepertus*; hij vond REINTJE voor zijn verblijf, en sprak tot hem in vrijmoedigheid:

„Een goeden avond zij u toegebeden. De Koning bedreigt u met den dood, indien gij niet met mij ten hove komt. Hij heeft mij bevolen aan u te zeggen, dat indien gij nu niet voor regt verschijnt, dit gewroken zal worden aan uw geheel geslacht.”

REINTJE sprak: „Zijt welkom, neef HINZE, en alles goeds wordt u insgelijks toegewenscht.” De looze schalk meende er niets van; hij loerde reeds op een middel om HINZE te schenden, en alzoo naar het hof terug te zenden.

Hij zeide vervolgens: „Neef wat zal ik u aanbieden om te eten. Gij zijt van avond onze gast; dan kunnen wij morgen met den dag op reis gaan. Ik heb onder mijne bloedverwanten niemand, op wien ik mij meer kan verlaten, dan op u. De gulzige BRUIN kwam hier toornig aan, en gaf mij eenen valschen raad. Hij was mij veel te sterk, zoodat ik voor geen duizend mark (zilvers) met hem op reis was gegaan; maar met u, Neef!

wij

To hove morgen mid deme dage:
 Wente ik hævve mank alle minen mæge,
 Hinze, nemand, dår ik mi nu
 Bät töforlate, dan to ju.
 De fratfige Brûn kwam hyr fêr kwåd,
 Un tögede mi fo fall'hen råd.
 He dügte mi fik fêr to stark,
 Dat ik nigt umme dufend mark
 Den wäg mid öme hädde beftån.
 Men, neve, mid ju wil ik wol gån
 Morgen in dem dagefhyn.
 Dese råd dünket mi de bäfte fyn.

Hinze antwörde up de wörd:

Nèn, ga wi nu regte förd
 To hove-wärd under ons beden,
 De mân fhinet ligte an der heden,
 De wäg is gûd, de lugt is klår.
 Reinke fprak: by nagt to walken bringet får.
 Sodane mogte uns by dage möten,
 He fholde uns fêr frundlik gröten,
 Mer kweme he by nagte in unfe gemôt,
 He dede uns kwade un nummer göd.

Hinze fprak: Reinke, neve, latet mi weten,
 Blive ik hyr, wat fhal ik äten?

Darup antwörde Reinke also:

Spife gait hyr gans ringe to.
 Ik wil ju geven, nu ji hyr bliven,
 Gude ferfhe honnig-fhiven
 Söte unde gud, des fyt berigt.
 Der at ik al myn dago nigt,
 Sprak Hinze, hævve ji nigt anders im hûs?
 Gevet mi dog ene färte mûs;

Dar-

wil ik gaarne reizen, en wel morgen bij den dageraad. Dit komt mij het beste voor."

HINZE antwoorde: „Het is beter dat wij dadelijk afreizen, om ten hove te komen; het is lichte maan, de weg is goed en de lucht klaar."

REIN hernam: „Het is gevaarlijk, bij nacht te reizen; zij, die ons bij dag vriendelijk groeten, doen ons soms bij eene nachtelijke ontmoeting kwaad."

HINZE vroeg: „REINTJE neef! als ik hier blijf, wat zullen wij dan eten?"

De tafel, zeide REINAART valt bij ons schraal; als gij hier blijft, zal ik u verschen honig voorzetten, zoet en goed, zijt des verzekerd."

„Dient at ik nooit;" zeide HINZE. „Indien gij niets anders in huis hebt, geef mij dan liever een vetten muis; daar ben ik beter mede gediend. Den honig wil ik gaarn voor een ander sparen."

REIN-

Darmede bin ik bäst forwård,
Men hommig werd wol for mi gespård.

Reinke sprak : latet mi weten ,
Moge ji so gërne müse äten ?
Is dat jue êrnst ? dat sâgget mi.
Hyr wonet ên pape nägest by ,
Dâr stait ene s'hüne by fineme huse ,
Dâr sint inne so fele muse ,
Men forede se nigt up eineme wagen.
Wo faken hore ik den papen klagen ,
Se dön òm s'haden dag un nagt.

Hinze sprak gans unbedagt :
Wille ji dön den willen myn ,
Bringet mi , dâr de müse syn.
Wente boven alle wildbräd ,
Prise ik müse ; de smäkken bät.

Reinke sprak : by der truwen myn ,
Ik bringe ju , dâr so fele müse syn.
Nu ik dat hore , nu märke ik wis ,
Dat dit fast juwe êrenst is.

Ga wi hen , latet uns nigt töven !

Hinze folgede na up regten löven.
Se kwemen to des papen s'hüne tohand ,
Do was al umme fan lemen de wand.
He pape hadde de nagt dâr beforen
Enen fan finen hanen forloren ,
Wente Reineke ên gat hadde broken
Dorg de wand. Dit hadde gërne wroken
Des papen sone , de hêt Martinet ,
Un hadde för dat hol gesät
Enen strik , darmede he mende fast
Sinen hanen to wräken mid der hast.

Rein-

REINTJE. „Is het u ernst, dat gij het liefst muizen eet, zeg het. Hier woont een priester; daar is een schuur bij zijn huis, en in dezelve zijn zoo vele muizen, dat men ze met geen wagen zou kunnen vervoeren. Hoe dikwijls hoorde ik den Priester klagen, dat zij hem bij nacht en dag schade doen?

HINZE viel onbedacht uit. „Wilt gij mij dienst doen, breng mij dan, waar die muizen zijn. Muizen schat ik als het lekkerst boven alle wildbraad.”

REIN beloofde hem op zijn woord. „Ik zal u bij die muizen brengen, nu ik hoor en bemerk, dat het u ernst is; kom, gaan wij heen; laat ons niet toeven.

HINZE volgde hem op die belofte. Zij kwamen bij de schuur van den Priester, welke een leemen wand had.

De Priester had in den vorigen nacht eene van zijne hanen verloren. REINTJE had een gat in den wand gemaakt en had dien haan daar door gehaald.

MARTIJNTJE, het zoontje van den Priester, had eene strik voor het gat gezet, en meende alzoo wraak te nemen over het verlies van den haan. REIN had dit bemerkt en zeide: „Neef HINZE! kruip nu door dit gat. Ik zal wacht houden,

den,

Reinke wufte unde markede dat.

He fprak: Hinze neve, regt in dit gat —

Krupet dâr in, ik hólde de wagt,

Dewile ji mufen, wente it is nagt.

Ji wêrden dâr müfe by hupen gripen;

Höre ji, wo fe fan wäligheid pipen?

Komet wedder út, wan ji fin fad:

Ik beide jwewer hyr fôr desseme gat.

Fan avende moge wi uns nigt fheden;

Morgen ga wi dan under uns beden

Den to hove unfe regte fârd.

Hinze fprak: mene ji, dat ik fy forwârd?

Efte ik hyr inkrupe, is it råd?

De papen weten ôk fele kwâd!

Do fprak Reinke, de lofe wigt:

Sint ji fo blöde? dat wufte ik nigt.

Komet, latet ons wedderkeren

To mineme wive, de uns mid eren

Werd entfangen, un uns ôk geven

Gude spife, dâr wi wol by leven

Mogen, al fint it nene mufe.

Do fprank Hinze in deme hufe,

Un fhamede fik, do he desse wôrde

Fan Reinken in spotte alfus hörde.

Tohand kwam Hinze gefangen in de fâfte.

Sus fhändede Reinke fine gäfte.

Alfe Hinze kwam in dat gat,

Dâr dat ftrik was gefat,

Unde he des ftrikkes word gewâr,

Do was he in groter fâr,

Un was do node gefangen faft.

He forfhrekkelede fik fêr mid der haft,

Un

den, terwijl gij muist; het is nacht. Gij zult aldaar muizen bij hoopen vangen; hoor! hoe zij van weelde piepen; kom er uit, wanneer gij verzadigd zijt. Ik wacht hier zoo lang; wij mogen nu niet van elkander gaan; morgen reizen wij te zamen naar het Hof.

HINZE vroeg: „Meent gij, dat ik geen gevaar loop, wanneer ik hier inkruip? — De papen zijn zoo slim en zoo boos!”

REINTJE hervatte: „Zijt gij bang en bloede? dat wist ik niet; kom laat ons naar mijne vrouw terug keeren, die zal ons vriendelijk ontvangen, en wel iets goeds voorzetten, waarbij wij leven kunnen, al zijn het ook geene muizen.”

HINZE schaamde zich, toen hij dezen schimp vernam. Hij sprong nu door het gat in het huis, en geraakte gevangen; alzoo onthaalde REINAART zijne gasten.

Toen HINZE den strik gevoelde en bemerkte, dat hij gevangen was, beseftte hij dadelijk, dat hij zich in een groot gevaar bevond. Hij schrikte erg en sprong voort, waardoor de strop nog meer werd toegehaald. Hij begon bitter te jammeren, zoo dat REINTJE dit van buiten hoorde, en zich verheug-

Un sprank förd, dat strik lèp to.
 Hinze begunde to ropen do
 Wemodigen mid enem drovigen gelate,
 Dat Reinke dat hörde buten dem gate.
 He froude fik, un sprak int fülve hol:
 Hinze, möge ji de müse wol?
 Sint se ök gûd unde fät?
 Wufte dat de pape efte Martinet,
 Dat ji fyn wildbräd äten alfo,
 He brogte ju feker fennep darto:
 So hovesh en knape is Martinet!
 Singet men to hove, wän men ät,
 Alfe ji nu dön? So wolde ik dat,
 Dat Ifegrim were int fülve gat,
 In sodaner wifse, alfe ji nu fin!
 So mogte ik öm dat driven in —
 He hävt mi faken leid gedân!
 Mit dessen wörden ging he fan dan,
 Un ging nigt allene up deverye,
 Men ök up èbrök un förräderye.
 Roven, mörden hêld he nigt for funde;
 He upfatte ök to der fülven stunde;
 Frouwen Giremöd wolde he föken do,
 Dâr hadde he twe faken to:
 Êrst, eft he êr igt konde avfragen,
 Wat Ifegrim meist up öm wolde klagen?
 Dat ander — he ging up èbräkerye.
 Sus makede he ölde funde nye.
 Reinke wufte enked up dat pas,
 Dat Hegrim to hove was.
 De meifte hât twifhen Fos un Wulve,
 So ik märke, was it dit fülve,

Dat

heugde ; hij sprak door de opening : „ HINZE smaken u de muizen wel ? zijn ze wel goed en vet ? Wist de Priester of MARTIJNTJE , dat gij zoo zijn wildbraad eet , hij zoude u zeker mostert brengen. o ! MARTIJNTJE is zulk een beleefde knaap. — Zeg eens , zingt men ten Hove , wanneer men eet , zoo als gij nu doet. Ik wenschte wel , dat IZEGRIM bij u zat en zich in gelijken toestand bevond , dan zou ik hem ook het kwaad vergelden , hetwelk hij mij gedaan heeft. ”

Na dit gezegd te hebben , liep REINAART van daar , en ging nu niet alleen op stelen uit , maar ook op echtbreuk en verraad. Roof en moord hield hij geenszins voor zonde.

Hij besloot om vrouw GIEREMOED op te zoeken met twee oogmerken ; eerst wilde hij beproeven , of hij van haar niet vernemen konde , waarover IZEGRIM het meest wilde klagen ; het tweede was om haar te verleiden , tot echtbreuk , en zoo de oude zonde nieuw te maken.

REINTJE wist , dat IZEGRIM afwezig en ten Hove was. De grootste haat was tusschen hen beiden ontstaan , om dat REINAART met vrouw GIEREMOED eenen minnehandel had gedreven.

Dat Reinke de fülve lose dêv
 Mid der wulvinnen bolerye drêv.
 Do Reinke för öre woninge kwam,
 Unde he se där nigt fornam,
 He fand öre kinder un sprak in spot:
 Guden morgen geve ju God,
 Mine alderlevesten stevkinder!
 Dit weren sine wörde wer mêt edder minder.
 Hymmid ging he wäg na finem gewin.
 Tohand kwam frowe Giremöd in,
 In der morgen-tyd, do it dagede.
 Se sprak: was hyr jemand, de na mi fragede?
 Se spreken: ja hyr was regt nu
 Unse pade Reinke, de fragede na ju.
 He sprak, wi weren sine stevkinder al,
 Wo fele unfer ök is in deme tal.
 Do sprak de wulvinne also fôrd:
 Dârför fhal öm slân de môrd!
 Dit wolde se wrâken, eft se konde.
 Se folgede öm na in der fulven stunde;
 Se wuste, wôr he plag to gân.
 Se kwam by öm, unde sprak öm an:
 Reinke, wat sint dit for wörde,
 De ik fan, minen kindern hörde,
 De ji ön säden openbâr?
 Dârför krige ji ên kwâd jâr!
 Se was tornig unde sêr kwâd,
 Un tögede öm ein byfter gelât,
 Un tastede öme fôrd na deme bârde,
 Dat he dat fölede under der swârde.
 He lêp, un wolde deme torne êntwiken;
 Se begunde öm där na to striken.

Nigt

REINTJE kwam bij hare woning, doch hij zag haar niet; hij vond wel hare jongen en zeide tot dezen spottende: „Goede morgen, *mijne* allerlieffte stiefkinderen” en ging hierna zijn gewin zoeken.

Toen VROUW GIEREMOED in den morgen, te huis kwam, vroeg zij: „Is er niemand geweest, die naar mij gevraagd heeft?” Ja, werd hier geantwoord; onze Peet REINTJE vroeg naar u en zeide ons, dat wij alle *zijne* stiefkinderen waren.

De moeder hernam: „Daar voor zal hem de moord slaan! dit zal ik wreken, als ik kan.”

Zij volgde hem op den voet, en wist waar hij gewoonlijk ging, vond hem, en sprak hem aan:

„REINAART! welke woorden hebt gij jegens mijne kinderen gebruikt, zoo plat weg? Ik be- loof u een kwaden dag.” Zij was toornig en boos en toonde hem een stuursch gezigt. Ja! zij greep hem ten eerste bij den baard, zoo dat hij het onder het vel voelde. Hij ging weg, alsof hij haren toorn ontwijken wilde. Zij liep hem na. Niet ver van daar lag een verlaten kasteel. Zij liepen beiden door hetzelfde, en hadden daarna een slecht bedrijf.

Nigt fêrne lag ene wôfte borg,
 Dâr lepen se bede haftigen dorg,
 Un hadden en wild äventüre.

Fan Reinken wil wi it nu laten bliven,
 Unde fôrdan fan Hinzen sbriven.

Do Hinze int strik gefangen wârd,

He rêp erbarmiglik na finer ârd.

Dit hörde de fôrgesâgde Martinet,

De dâr dat strik hadde gefât.

Haftigen he út deme bedde sprang,

He rêp lude: God hâvve dank!

To guder tyd so hâvt gestân

Myn strik; wente dâr is gefân

De hœnerdêv na mineme wane:

Nu werd betaled unse hane!

He entfângede ein ligt mid der haft;

Alle dat folk slêp gans fast.

He wâkkede moder unde fader,

Darto dat gesinde allegader.

Stât up! de fos is gefangen:

Wi willen òm wol entfângen!

Se kwemen al springen klên un grôt;

De pape fûlven ôk upstôd,

Eene lose mantel he ummehângede,

De papenmeierfhe fele ligte entfângede.

Dâr stund ein pekstav by der wand,

Dên krêg Martinet in de hand.

Hymid ging he den kater an

Mid groten slâgen to wol slân

Up syn hoved un up sine hûd,

Un slóg ôk Hinzen ein oge út.

Fan allen krêg he slâge fêl;

De

Wij zullen REINTJE nu daar laten en bij HINZE terug komen.

HINZE in den strik gevangen, kermde en schreeuwde deerlijk. MARTIJNTJE, die de strik had gezet, hoorde dit gedruisch en sprong ten eerste uit het bed. Hij riep verheugd: „De strik is niet vergeefs geplaatst; de hoenderdief zal gevangen zijn, nu zal ik hem den haan doen betalen.”

Hij stak haastig eene kaars op; het gezin lag in eenen vasten slaap; hij riep vader en moeder en alle huisgenooten. „Staat op! riep hij, de vos is gevangen. Wij moeten hem welkom heeten.” Alle sprongen in blijdschap op; ook de Priester, die in haast eenen nachtrok omfloeg. De huishoudster stak nog meer lichten aan. MARTIJNTJE nam de lamp welke bij den muur stond, en daarmede trok hij naar den kater. Hij floeg hem deerlijk op het hoofd en op het lijf en zelfs een oog uit; van elk hunner kreeg HINZE zware slagen. De Priester had de steel van eene hooivork gegrepen, waarmede hij de kater dacht te raken. Toen de laatste zag, dat hij het besterven zou, werd hij beangst en benaauwd, en nu vloog hij den Priester onder

De pape hadde enen forkenstêl,
 Dârmid he Hinzen fällen wolde.
 Do Hinze sag, dat he stârven fholde,
 He was tornig unde gram;
 Deme papen he twifhen de bene kwam;
 He bêt, he klaiede mid grottem nyd;
 De pape rêp sêr overlûd,
 He fel tor êrden in grote unmagt;
 De meierfhe sprak do unbedagt:
 De düvel hävt angerigt dit spêl!
 Se fwôr do hastigen unde fêl,
 Al ör gûd darumme to geven,
 Dat dit ungefal were nagebleven.
 Ja se fwôr, hädde se enen fhat fan golde,
 Denfulven se dâr al umme geven wolde,
 Dat fus nigt were gefhänded ör here.
 Went se sag öme forwunded fere;
 In des düvels namen were't ftrik dâr gefät!
 Sprak se, un fäde ök to Martinet:
 Ör shade was de grôtste, mênde se.
 In desser klage unde in desseuwe wê
 Ward de pape to bedde gedrägen.
 Hinze sag, dat se finer fortögen.
 Wo wol he was in groter nôd,
 Unde wufte nigt anders, men den dôd.
 O'k was he forwunded un toslagen:
 Dog betengede he to biten un to gnagen
 Dat fulve ftrik, dâr he lag in;
 Eft he fik konde löfen, dit was fyn fin.
 Sus ging dat ftrik in twe stükke:
 Dat dugte öm wäfen grôt gelükke.
 He sprak in fik: hyr is et sêr kwäd,

Ble-

der den nachtrok, en kwetste denzelven deerlijk, zoo dat deze na eene luide kreet in onmagt ter aarde zeeg.

De huishoudster liet zich hierover zeer onbedacht uit. „ De duivel heeft dit spel aangeregt;” zeide zij, en zwoer, dat zij al haar goed wilde geven, ja! dat, al had zij eenen schat van goud, zij dezen zou hebben willen afstaan, indien haar Heer zoo niet gekwetst ware. Zij zag hoe erg hij gewond was en beklaagde zich hoogelijk over den strik, als door den duivel gelegd. Onder dit beklag werd de Priester te bedde gebragt.

HINZE, ziende dat het volk weg ging, gevoelde wel, dat hij deerlijk geslagen en gekwetst was, maar in de hoop, dat hij zou kunnen los komen begon hij aan den strik te bijten en te knagen, en zoo geraakte het touw aan stukken. Hij verheugde zich hier over, en zeide: „ het is hier flecht gesteld, bleef ik langer, dan was er geen raad.” Hij sprong derhalve spoedig buiten het gat en begaf zich met haast langs den weg naar het Hof; eer hij aldaar kwam, was het reeds dag

Blev ik länger, dat is nèn råd,
 Un sprang hastigen wedder út deme gate,
 He makede sik wedder up de strate,
 De to des koninges hove hen lag.
 Êr he dâr kwam was it ligt dag.
 Hy sprak: hävt mi de düvel desse nagt
 By Reinken den bösen forräder gebragt?
 He kwam to hove fêr gefhänded,
 Darto mid eineme oge geblended.
 To des papen hûs hadde he entfangen
 Fele harde släge an sine täne un wangen,
 Un was eines oges geworden kwyt.
 De koning sprak mid torne unde nyd,
 He drouwede Reinken ane alle gnade,
 Unde lêt fôrd fôrboden to fineme rade
 Sine wifen unde sine bäften barôn.
 He fragede, wat öm bäft stunde to dön,
 Dat men Reinken to regte mogte bringen,
 De fus ward besägd mid felen dingen?

Alse alsus fele klage dâr ging,
 Sprak fôrd *Grimbârd*, de greving:
 Ji heren, it is wâr, hyr is mannig råd;
 Al were myn öm nog so kwäd,
 So fhal öm dritdewärv fôrdagen,
 Alse men einen fryen manne plägt,
 Kumpt he dan nig, so ga dat regt,
 So is he fhuldig alle der ding,
 De men hyr klaget fôr deme koning.
 De koning sprak: we is so fot,
 De Reinken dôr bringen dat dritde bod,

Un

geworden. Hij gaf den duivel de schuld, dat die hem in den vorigen nacht bij REINTJE had gebragt.

Hij kwam ten hove in eenen deerlijken toestand, zwaar geplukt en met een oog gesloten, en zeide, dat hij aan het huis van den Priester zware slagen had ontvangen op alle zijne leden, en hoe hij éénen zijner oogen had verloren.

De Koning sprak in toorn en drift, en bedreigde REINTJE als verstoken van alle genade. Hij liet aanstonds zijne wijze Raden en de voornaamste Baronnen bij zich roepen; en vroeg toen: wat hij nu doen moest om REINAART te regt te stellen, die hoe langer hoe meer met vele zaken bezwaard werd.

Terwijl velen zich in klagten uitlieten, stond GRIMBAARD op en sprak. „Het is waar, Heeren! hier komen zware beschuldigingen in, maar al ware mijn oom nog zoo boos en kwaad, hij moet voor de derdemaal worden ingedaagd, zoo als het ten opzichte van eenen vrijen man behoort. Komt hij dan niet, dan ga het regt zijnen gang, en dan is hij schuldig aan alles, wat men hem hier ten laste legt.”

De Koning zeide: „Wie zal zoo zot zijn, om aan REINTJE, de derde dagvaarding te brengen,

gen,

Un ein oge hävt toféle edder ein lyv,
 Dat fülve wagen umme den böfen ketyv?
 Edder fiis sine fundheid hängen in de wage,
 Un dännog Reinken nigt konde bringen to dage?
 Nemand is hyr, mene ik forware!

Do sprak Grimbârd openbare:

Here, hér koning, begëre ji it fan mi,
 Desse bodeshop drage ik, wo it ök fy.
 Ja, it fy lûdbâr efte stille,
 It ga mi darna, wo it wille!

De koning sprak: so gât also fórd!
 Ji hävven desse klage al wol gehórd.

Nemet mid wysheid juwe berâd;
 Reineke is lós unde kwâd.

Grimbârd sprak: dat fátte ik to wage;
 Ik hope öm to bringen mid mi to dage.

Sus ging Grimbârd to Malepertus,
 Unde fand Reinken in fineme hûs,
 Syn wyv unde ök sine kinder mede.

Dit weren de wörde, de he öm fâde:
 Reinke öm, ik bede ju minen grôt!

Ji fint jo gelêrd, ök wys unde frôd,
 Mi wundert, dat ji dat hólde for spot,

Unde agten nigt des koninges bod.
 Dugt it ju, it were wol tyd,

To agten des rögtes, dår ji in fyt?
 Ik rade't ju, mid mi to hove to komen;

For-

gen, of heeft er iemand een oog of zijn lijf te veel? of wie wil zijne gezondheid in de waagschaal stellen, door bij dien boozen schalk de boodschap te brengen, zonder hem nóg op den Regtdag te kunnen doen verschijnen? Niemand voorzeker!”

GRIMBAARD hernam: „Heer Koning! begeert gij het, dan zal ik die indaging doen. Het zij heimelijk, het zij openbaar het ga mij dan zoo als het geval wil.”

De Koning hernam: „Ga! maar wees voorzigtig en op uwe hoede, gij hebt alle klagten gehoord; REINTJE is loos en boos.” GRIMBAARD antwoordde: „Ik zal het wagen, en hem op den Regtdag doen verschijnen.”

*De derde dagyaarding door GRIMBAARD,
de das.*

GRIMBAARD trok toen naar *Malepertus*, en vond REINAART bij vrouw en kinderen. Hij sprak toen:

„Oom REINAART zijt gegroet. Gij zijt geleerd en wijs; het verwondert mij derhalve, dat gij het wagen durft, om des Konings gebod te versnaden en voor spot te houden. Beseft gij niet, dat het tijd wordt den regtsdwang te ontzien, waarin gij vervallen zijt. Ik raad u om met mij ten hove te komen. Uitsfel zal u geen voordeel aanbrengen. Het is waar, over u
zijn